deresperantist

Mitteilungsblatt der Esperantofreunde der DDR im Deutschen Kulturbund

5. Jahrgang Nr. 30/31

Mai/Juni 1969

Doppelheft 50 Pf

La esperantistoj de GDR firme subtenas sian ŝtaton Die Esperantisten der DDR fest an der Seite ihres Staates

Resoluzion

Ni esperantistoj de GDR multmaniere kontribuas per niaj specifaj eblecoj al ĉiuflanka fortigo de Germana Demokratia Respubliko kaj altigo de ĝia prestiĝo eksterlande. GDR estas la unua germana ŝtato de paco kaj la plej stabila en la germana historio.

Ni plene subtenas nian respublikon, kiu plenkonstruas la socialismon sub la gvido de sia marksismaleninisma partio. La celoj de Germana Demokratia Respubliko kaj sia socialisma konstitucio plene akordas kun la deziroj kaj celadoj de la esperantistoj en GDR. Tio klariĝas el la scio, ke la klopodoj de la esperantistoj pri paco kaj popola interkompreniĝo nur atingeblas sur la bazo de socialismo kaj en kunligo kun ĝi. Ĉiu provo, atingi

Wir – die Esperantisten der DDR – tragen in vielfältiger Form mit unseren spezifischen Möglichkeiten bei, die DDR – den ersten deutschen Friedensstaat und stabilsten Staat in der deutschen Geschichte – allseitig zu stärken und sein Ansehen im Ausland zu erhöhen.

Wir stehen voll und ganz hinter unserer Republik, die unter Führung ihrer marxistisch-leninistischen Partei den Sozialismus umfassend aufbaut. Die Ziele der Deutschen Demokratischen Republik und ihre sozialistische Verfassung stimmen völlig mit den Wünschen und Bestrebungen der Esperantofreunde in der DDR überein. Dies erklärt sich in der Erkenntnis, daß die Ziele der Esperantisten, Frieden und Völkerverständigung, nur auf

tiujn celojn alimaniere leĝece malsukcesos.

Tial, kiel civitanoj de GDR, subtenante la apelacion de Budapeŝto por konferenco de Eŭropa Sekureco ni ankaŭ salutas la projekton de internacia konsultiĝo de komunistaj kaj laboristaj partioj en Moskvo.

La nuntempo, karakterizata de grandaj politikaj bataloj kaj de mondskala klasbatalo kun la imperiismo, postulas de ĉiu klaran sindecidon por la socialismo. En tiu daŭre pliakriĝanta batalo ankaŭ la esperantistoj de GDR portas grandan politikan respondecon.

Kun plena indigno ni kontraŭas la daŭriĝantajn abomenajn murdadojn je pacemaj vjetnamaj civitanoj flanke de USONO kaj ĝiaj satelitoj. Ni decide protestkontraŭas la israelan agreson, inspiritan kaj subtenatan de USONO, Grandbritio kaj Okcidentgermanio, kiu celas repremi la arabajn ŝtatojn en kolonian dependecon. Protestante kontraŭ la okupacio de araba teritorio kaj la sanga teroro, kiu parte pereigas la araban loĝantaron kaj ligiĝas al la agreso, ni postulas la tujan ĉesigon de tiuj agresaj agoj.

der Grundlage des Sozialismus und in Verbindung mit ihm erreichbar sind. Jeder Versuch, auf anderem Wege zum Ziel zu gelangen, muß gesetzmäßig scheitern.

Deshalb unterstützen wir als Bürder der DDR den Budapester Appell für eine Konferenz europäischer Sicherheit und begrüßen die Durchführung einer internationalen Beratung der kommunistischen und Arbeiterparteien in Moskau.

Die gegenwärtige Zeit großer politischer Auseinandersetzungen und eines weltweiten Klassenkampfes mit dem Imperialismus fordert von einem jeden eine klare Entscheidung für den Sozialismus. In dieser Auseinandersetzung, die an Schärfe ständig zunimmt, tragen auch wir Esperantisten der DDR eine große politische Verantwortung.

Voller Entrüstung und Empörung wenden wir uns gegen die fortdauernden abscheulichen Mordoperationen der USA und ihrer Satelliten an friedlichen Bürgern in Vietnam sowie gegen die von den USA, Großbritannien und Westdeutschland inspirierte und unterstützte israelische Aggression, die arabische Staaten erneut in koloniale Abhängigkeit zwingen soll, wenden wir uns gegen die mit der Aggression verbundene Okkupation arabischen Territoriums sowie gegen den blutigen, die arabische Bevölkerung dezimierenden Terror der israelischen Soldateska und fordern die sofortige Einstellung aller dieser Aggressionshandlungen.

Ni decide kontraŭbatalas la klopodojn de l'imperiismo subfosi la socialisman ŝtataron kaj konstatas kun indigno ke kontraŭsocialismaj elementoj el eksterlando klopodas misuzi esperantistojn el GDR por iliaj demagogiaj celoj.

Ni tial distancigas ni senkompromise de tiuj elementoj, kiuj volas mizpraktiki Esperanton kontraŭ ĝiaj humanismaj celoj. Ni respondas per pliintensigita politika-ideologia kleriga laboro en ĉiuj grupoj. Vidalvide de tiuj maĥinacioj ni opinias necese, denove nemiskrompreneble deklari nian nerompeblan amikecon kun Sovetunio.

En la Kadro de la Germana Kulturligo en la dudeka jaro de la ekzisto de GDR ni ĉiuj uzos niajn eblecojn por disponi niajn kapablojn kaj aktivadojn por la unua ŝtato de la laboristoj kaj kamparanoj en la germana historio. Wir bekämpfen mit großer Entschiedenheit die Bemühungen des Imperialismus, die sozialistischen Staatengemeinschaft zu unterminieren. Wir stellen mit Empörung fest, daß antisozialistische Elemente aus dem Ausland versuchen, auch Esperantisten der DDR für ihre demagogischen Zwecke zu mißbrauchen.

Wir distanzieren uns kompromißlos von diesen Kräften, die Esperanto für antihumanistischen Ziele mißbrauchen und stellen dem eine verstärkte politisch-ideologische Aufklärungsarbeit in allen Gruppen entgegen. Angesichts dieser imperialistischen Machenschaften sehen wir uns veranlaßt, erneut unser eindeutiges Bekenntnis zur unverbrüchlichen Freundschaft mit der Sowjetunion zu bekunden.

Im Rahmen des Deutschen Kulturbundes werden wir all unsere Möglichkeiten nutzen, und im 20. Jahr des Bestehens der DDR unser Können und Schaffen für den ersten Arbeiter-und-Bauern-Staat in der deutschen Geschichte einzusetzen.

Tiu rezolucio estis unuanime akceptita de la partoprenintoj de la pliampleksigita konferenco de l'Centra Laborrondo Esperanto en la Germana Kulturligo, kiu okazis la 12-an de aprilo 1969 en Berlin. Diese Resolution fand die einmütige Zustimmung der Teilnehmer der erweiterten Tagung des Zentralen Arbeitskreises Esperanto im Deutschen Kulturbund, die am 12. April 1969 in Berlin stattfand.

Erweiterte Tagung des Zentralen Arbeitskreises:

»Jeder Esperantist mit politischer Verantwortung«

Die Mitglieder des Zentralen Arbeitskreises und alle Vorsitzenden der Bezirksarbeitskreise der DDR tagten am 12. 4. 1969 im Mitropa-Hotel des Flughafens Berlin-Schönefeld. Die Sitzung stand unter dem Thema "Die Arbeit der Esperantisten im Deutschen Kulturbund im 20. Jahr des Bestehens der DDR".

Der Bundessekretär des Deutschen Kulturbundes, Alex Ständel, sprach über die politische Verantwortung der Esperantisten der DDR. Dabei betonte er, daß die ideologische Auseinandersetzung mit dem Imperialismus an Schärfe ständig zunimmt und auch um die Esperantisten keinen Bogen macht. Die DDR befindet sich an der Nahtstelle zwischen Sozialismus und Imperialismus und trägt im internationalen Klassenkampf eine große Verantwortung.

Das sollten alle Esperantisten in der DDR erkennen und sich für ihren Staat entscheiden. Der Gegner arbeitet sehr geschickt. Es ist ihm nicht mehr möglich, das sozialistische Lager durch Gewalt zu zerstören. Er ist gezwungen, seine Methoden zu ändern. Das Programm bleibt aber dasselbe. Er versucht, besonders die Methode der ideologischen Diversion zu praktizieren, wie sie sich auch in der sogenannten "neuen Ostpolitik" des westdeutschen Imperialismus manifestiert. Jeder Esperantist muß daher die Konzeption des Gegners kennen. Ein Vertreter der "neuen Ostpolitik" und Spezialist der westdeutschen psychologischen Kriegsführung Alard von Schack gibt dafür äußerst aufschlußreiche Bemerkungen.

Er schreibt in einem Artikel:

"Unser Gedankengut ist in das öffentliche Leben der kommunistischen Staaten mit allen Mitteln der modernen Propaganda auf psychologisch geschickte Weise einzuschleusen. Unter Ausnutzung nationaler Verschiedenheiten, religiöser Überlieferungen, auch menschlicher Schwächen wie der Neugier, der weiblichen Eitelkeit, der Sehnsucht nach Vergnügen, ist die Indifferenz zu den Zielen der kommunistischen Staatsführung zu fördern. Wirtschaftliche, moralische und andere Mißstände, die für die kommunistische Staatsführung typisch sind, sind schonungslos aufzuzeigen mit dem Ziel, die Bevölkerung bis zum passiven Widerstand ("Arbeite langsam") und zu Sabotagen zu bringen. Geht dann der kommunistische Staat gegen einzelne Abtrünnige vor, so sind seine Maßnahmen, die als ungerecht erscheinen, möglichst allgemein bekanntzumachen, damit Mitleid und neue Abneigung gegen das kommunistische System erweckt werden. Zu den geistig Schaffenden eines kommunistischen Staates ist auf Kongressen, auf Reisen usw. Verbindung aufzunehmen. Diskussionen sind nicht zu scheuen. Der Postverkehr und der kulturelle Austausch sind zu fördern, da der Westen hoffen kann, daß besonders die Jugend in vielen kommunistischen Staaten durch das bloße Kennenlernen ihrer Umwelt und durch die Möglichkeit kritischen Vergleichs den Idealen ihrer Staatsführung entfremdet wird, die in der Abschließung am besten existieren. Die Menschen in den kommunistischen Staaten werden auf diese Weise zu bewußten oder unbewußten Trägern westlicher Ideen, es wird das Gefühl allgemeinen

Unbehagens geschaffen, das Voraussetzung ist für die — sich ohne Gewaltanwendung abwickelnde — innere Veränderung und Umwälzung in diesem Staatswesen. Durch pausenlose, den Gegner ermüdende Arbeit sind diese Entwicklungen zu beschleunigen."

Das ist ein deutliche Sprache, und jeder Esperantist der DDR muß sich daher seiner politischen Verantwortung, die er gegenüber seinem Staat trägt, bewußt werden.

Er muß eine klare Stellung zu seiner Republik beziehen und sich die Frage vorlegen, welche Funktion das Esperanto in der DDR haben sollte. Esperanto kann nicht nur ein "neutrales Hobby" sein, sondern muß dazu dienen, die DDR zu stärken. Es gilt daher, die Erfolge des 20jährigen Aufbaus der DDR im Ausland richtig zu interpretieren und überzeugend darzustellen.

Eine Grundvoraussetzung für diese wichtige politische Arbeit ist aber die ideologische Klarheit eines jeden.

Bundesfreund *Graetz*, der Vorsitzende des Zentralen Arbeitskreises Esperanto der DDR im DKB, sprach zum Thema "Die Aufgaben der Esperantisten bei der Stärkung der Republik". Er führte u. a. aus, daß die unter vielen Esperantisten noch verbreitete Auffassung, man müsse neutral sein und die Meinung, jeder Esperantist sei dadurch natürlicherweise ein Friedenskämpfer, falsch ist. Eine solche Haltung erhöhe die Anfälligkeit für die Argumente des Gegners beträchtlich. Er wies nach, daß der Esperantist nicht neutral sein kann und seinen Friedenswillen durch die praktische Tätigkeit zur Stärkung der DDR beweisen muß. Diese praktische Arbeit ist auch gleichzeitig die beste Werbung für Esperanto.

Die "Richtlinien für die Tätigkeit der Esperantofreunde der DDR im Deutschen Kulturbund" geben sehr klare und exakte Hinweise für eine gute kulturpolitischen Arbeit. Mit ihnen muß in jeder Gruppe weit stärker gearbeitet werden. Die Achtung, die man den Esperantisten entgegenbringt, ist abhängig von der Arbeit, die sie zur Stärkung der DDR leisten, von ihrer gesellschaftlichen Aktivität.

Jeder Esperantist muß sich daher ernsthaft die Frage vorlegen, welche Hauptaufgaben die Bürger der DDR gegenwärtig zu lösen haben. Dann werden sie ihre Arbeit in den Gesamtprozeß der gesellschaftlichen Entwicklung auch richtig einordnen können.

Die Hauptfrage ist heute "Wer — wen?". Von ihrer Entscheidung hängt die Frage Krieg oder Frieden ab. Der Imperialismus hat bewiesen, daß er für seine Profitinteressen bereit ist, die Menschheit in Katastrophen zu stürzen. Es gilt also, diese Kräfte zu zügeln. Daran müssen alle Menschen mitwirken, in vorderster Reihe die Esperantisten. Alle anderen wünschenswerten Forderungen, wie auch z.B. die allgemeine Einführung des Esperanto, müssen hinter dieser Hauptaufgabe vorerst zurückstehen.

Der Esperantist muß sich vor allem auch von dem Standpunkt lösen, er könne unpolitisch sein. Die Esperanto-Gruppen im Deutschen Kulturbund sind keine Sprachvereine. Sie haben sehr wichtige kulturpolitische Aufgaben zu lösen, die in den Richtlinien klar formuliert sind.

Es besteht ein dialektisches Wechselverhältnis zwischen Arbeit für die Gesellschaft im Sinne der Richtlinien und dem steigenden Prestige des Esperanto in der DDR. Soll das Prestige des Esperanto steigen, dann muß die Arbeit in jeder Gruppe verbessert werden.

Die Esperantisten der DDR können bereits auf gute Ergebnisse in ihrer Arbeit zurückblicken. So erfreut sich die DDR-Ausgabe des "Paco" im Ausland einer steigenden Beliebtheit. Die Broschüre "Das deutsche Volk und die Vereinten Nationen" löste ein beachtliches positives internationales Echo aus. Zum 20. Jahrestag wird die Broschüre "Die DDR stellt sich vor" erscheinen. Es muß aber kritisch eingeschätzt werden, daß die Arbeit in den Gruppen noch nicht befriedigen kann. Es gilt also, besonders im Jahr des 20jährigen Bestehens der Deutschen Demokratischen Republik weitere gute Erfolge zur Stärkung der DDR zu erzielen.

In reger Diskussion wurde beraten, wie die Arbeit in den Esperanto-Gruppen des Deutschen Kulturbundes noch wirkungsvoller auf die Hauptfragen unserer Zeit konzentriert werden kann. Als sehr gut wurde das 3. Zirkelleiterseminar in Oybin eingeschätzt. Es wurde vorgeschlagen, auch auf Bezirksebene Wochenendkolloquien zu organisieren, auf denen nationale und internationale Fragen, aber auch Probleme der sprachlichen und methodischen Qualifizierung behandelt werden sollten.

Zu Fragen der MEM-Arbeit führte Bundesfreund Fuchs aus, daß diese Organisation als offizielles Mitglied des Weltfriedensrates die besondere Unterstützung der Esperantisten der DDR benötigt. Die MEM bemüht sich gegenwärtig, eine Reihe organisatorischer Probleme zu lösen und wird auch für die Zukunft das regelmäßige Erscheinen des "Paco" wieder sichern. Die MEM betätigt sich offiziell an der bedeutungsvollen internationalen Weltfriedenskonferenz, die vom 21. bis 24. Juni 1969 in Berlin stattfinden wird.

Bundesfreund Schonert (BAK Berlin) schlug vor, in den Esperantogruppen des DKB Solidaritätsveranstaltungen und Ausstellungen für das kämpfende Vietnam zu organisieren und entsprechende Materialien dem Zentralen Arbeitskreis zur Weiterleitung an die Botschaft der DRV zu übermitteln.

Auf Anregung von Bundesfreund *Dr. Ruff* (ZAK) werden die Richtlinien für die Tätigkeit der Esperantofreunde im Deutschen Kulturbund den Kreisarbeitsgruppen vom ZAK erneut zugestellt, damit sie stärker als bisher Grundlage für die Arbeit der Gruppen werden.

Auf Vorschlag des Bundesfreundes W. Zimmermann (ZAK) nahmen die Teilnehmer der Sitzung einstimmig eine Resolution an, die in jeder Esperanto-Gruppe des Deutschen Kulturbundes Diskussionsgrundlage für die Verbesserung der kulturpolitischen Arbeit sein sollte.

Alle Esperantogruppen im Deutschen Kulturbund sollten sich das Ziel stellen, zum 20. Jahrestag der DDR durch ihre Arbeit einen würdigen Beitrag zu leisten.

LA KONTRIBUO DE LA ESPERANTISTOJ POR LA FORTIGO DE GDR

En la mondo ekzistas multaj esperantistoj, kiuj rigardas la internacian lingvon kiel sian ŝatokupon. Relative malmultaj aplikas esperanton aktive en la batalo por la paco. Iom pli favora estas la situacio en la socialismaj landoj, ĉar tie pli multaj esperantistoj subtenas la batalon por la sekurigo de la paco. Komuna al ĉiuj esperantistoj en la tuta mondo certe estas la deziro, ke iutage esperanto estu enkondukota kiel internacia lingvo en la praktikon kaŭze de internacia interkonsento inter la diversaj ŝtatoj. Sed ĝis nun nenie en la mondo maturigis la sociaj kondiĉoj por tia interkonsento, nek en la kapitalismaj landoj nek en la socialismaj landoj, kie ĝenerale la kondiĉoj por la evoluo de la internacia lingvo estas pli favoraj.

Tamen, por ke tiu ĉi komprenebla deziro de ĝenerale praktikado iutage iĝu realeco, ĝi bezonas flanke de la esperantistoj seriozan kaj ankaŭ science trapensitan laboron. Per la ĝis nun kutimaj propagandaj metodoj la esperantistoj en la diversaj landoj ĝis nun ne atingis grandajn sukcesojn kun mondskala signifo.

Ni iru alian vojon!

Ankaŭ ĉe ni en GDR ekzistas esperantistoj, kiuj kredas, ke ili per nura propagando de esperanto per gazetoj kaj aliaj amasmedioj povus konvinki la homojn pri la utileco de la internacia lingvo. Sed per tiu ĉi vojo la esperantistoj ĉie en la mondo nur povis atingi modestajn sukcesojn. Ili gajnis realive mal-

multe da interesuloj, kiuj ĝenerale rigardas esperanton kiel personan ŝatokupon.

Ni iru alian vojon! Ni pruvu en la praktiko, ke la apliko de esperanto ne nur donos pli aŭ malpli grandan utilon por la partoprenantoj de niaj kursoj kaj klubvesperoj, sed ankaŭ-kaj tio estas la decida - por la homa socio. Ni utiligu esperanton celkonscie en la intereso de nia patrio, de nia Germana Demokratia Respubliko. Ni donu multajn bonajn ekzemplojn, ke ni rigardas kiel nian taskon, konvinke prezenti al esperantistoj en aliaj landoj per nia lingvoscio la historian revolucian proceson, efektiviĝanta en niaŝtato, la pacan karakteron de nia politiko kaj la profundan humanisman enhavon de nia ekonomia, politika kaj kultura evoluo.

Per bonaj ekzemploj ni ankaŭ pruvu, ke rilate al fremdaj lingvoj naciaj en relative mallonga tempo de lernado eblas interŝanĝi per esperanto profundajn pensojn kaj ankaŭ tiamaniere utiligi la internacian lingvon en la intereso de nia patrio kaj de la amika socialisma landaro.

La lingvo – nur rimedo

Iuj el niaj esperantistoj ne ĉiam klare konscias kiamaniere direkti sian laboron, por ke ĝi estu kiel eble plej efika kaj respondu al la postuloj, kiujn antaŭ ni metas la socio de nia lando kaj la evoluŝtupo, sur kiu troviĝas la esperanto-movado en la nuna tempo.

Ni esperantistoj, kiel pacamaj homoj povas — helpe de la internacia lingvo — grave kontribui al la krea-

do de internacia amikeco kaj paco. Sed ni ĉiam konsciu, ke la lingvo mem ne estas la unusola universala rimedo, per kiu ni interamikigos la homojn. Ni devas lerni kaj ekkoni, kie estas la faktaj kaŭzoj de la malkonkordoj kaj malpaco sur la tero. Ili troviĝas ne en la lingva diverseco sed havas socian, klasan, ideologian, do mondkonceptan karakteron. Centmilionoj da homoj en la mondo ja parolas unu lingvon (la anglan, aŭ la francan, hispanan ktp) kaj tamen ili vivas en malpaco. Profitavido de imperiismo estas la kaŭzo de militoj.

Veraj esperantistoj estas humanistoj

Tamen esperantistoj, la veraj, estas humanistoj, kontraŭstarantaj al ĉiu ajn ekspluatado kaj subpremo. Ili estas kontraŭ agresa kaj humiliga milito, furiozanta en kelkaj partoj de nia terglobo, precipe en Vjetnamio.

Iuj niaj esperantistoj, dezirante prosperigi la disvastigon de esperanto, nur aktivas en la kadro de pura esperanto-movado kaj tiel izoliĝas disde la laboroj en aliaj sferoj de nia socia vivo. Ekzemple ili evitas la kunlaboron en aliaj sociaj organizaĵoj. Ili eĉ ne estas membro de la Germana Kulturligo, la organizaĵo de la esperantistoj de GDR Tian sintenon ni konsideras erara. Estas ja tute logike, ke ĝuste en la sino de la socio, ĉie, kie kunvenas homoj, serioza kaj celkonscia esperantisto per sia modela sinteno kaj laboro povas atingi renomon kaj komprenon, eĉ gravan interesiĝon por esperanto.

La ĉefdemando: "Kiu kiun?"

Ni estas civitanoj de socialisma Germana Demokratia Respubliko kaj havas taskojn kiel respondecaj homoj de tiu ĉi ŝtato. Ni devas demandi: En kiu situacio troviĝas la homoj de GDR? Kiaj ĉefaj taskoj do staras antaŭ la loĝantaro de nia lando?

Estas tre gravaj demandoj, tre gravaj por ĉiu esperantisto. Ili deduktiĝas de la ĉefa demando de nia nuna historio, la demando "KIU KIUN?"

Ĉu la imperiismo povos realigi siajn agresemajn celojn? Minacantaj signaloj ja estas Vjetnamio, Israelo, la evoluo en Okcidenta Germanio. Aŭ ĉu la unuigitaj fortoj de la socialisma landaro kaj la pacamaj fortoj de la tuta mondo povos reteni kaj bridi ĝin? De tio dependas la sorto de la homaro, ties pluekzisto aŭ katastrofa pereo.

La imperiismo ja pruvis, ke ĝi ne honttimas militaventuron kun 50 milionoj da viktimoj dum la dua mondmilito.

Ĝi pruvis, ke ĝi kuraĝas ĵeti atombombojn, detruantaj dum minutoj la vivon de centmiloj da senkulpaj homoj. Multaj broŝuroj el Japanio en esperanto rakontas pri teruraj kaj nekontesteblaj faktoj.

Porpaca batalo estu praktika!

La imperiismo pruvas ĉiutage, ke ĝi estas preta militi ĝis ekstermo de tuta popolo. Ni ja havas multajn faktojn pri la USONO-agreso en Vjetnamio ĝuste ankaŭ pere de esperanto. Tie esperanto havas veran kaj noblan taskon en la batalo por la paco. Tia estas la situacio. Kaj ĝin ni volas ignori? Ne! Ni devas analizi tiun objektivan situacion kaj sobre pripensi, kiujn taskojn ni devas nuntempe plenumi. En la nuna tempo nur ekzistas unu ĉeftasko: malebligi trian mondmiliton. Al tiu ĉi ĉeftasko devas servi kaj utili ĉies laboro. Tio signifas por ni sekurigi la pacon precipe en Eŭropo. La ĝeneralaj asertoj pri pacvolo ne plu sufiĉas. Ni devas argumenti per faktoj.

Plej efike ni partoprenos tiun porpacan batalon, se ni per ĉiuj disponeblaj rimedoj fortigas nian respublikon. Por la laboro de la esperantistoj de GDR — kaj mi diru por vere sukcesplena laboro — la direktivoj por la agado de la esperantoamikoj de GDR en la Germana Kulturligo donas tre klarajn kaj praktikeblajn konsilojn. Sed evidente ili ne estas konataj al multaj esperantistoj en GDR, ĉar nur malmulte da grupoj ilin prenas kiel bazo por la laboro. Ofte oni aŭdas: "Mi ne ŝatas politikon, mi estas neŭtrala".

Ĉu vere oni povas esti neŭtrala al la vivdemando de la homaro? Tia sinteno certe domaĝas al la reputacio de esperanto en nia respubliko kaj ne donas bonan bazon por efika laboro. Konstante ni devas pruvi nian ekzistorajton.

Ĉiu esperantisto devas alproprigi al si klaran politikan starpunkton.

Ni lernu el la historio!

Historiaj spertoj instruas, ke konkreta porsocia laboro, do politika, utilas pli multe por la disvastigo de esperanto ol ĉiuspeca sed tamen nur limigite efika propagando. Temas pri dialektika reciproka interrilato. La starigo de konkretaj politikaj taskoj al la esperantistoj de Sovetunio kaj Germanio en la mezo de la 20aj jaroj ĝis mezo de la 30aj kondukis al granda prospero de esperanto en tiuj landoj.

Ni lernu el la historio. Kursoj kompreneble estas bonaj kaj ĝustaj. Tamen nur la instruo de esperanto kaj lingvo-ekzercoj ne jam signifas politikan laboron.

Ĉiu grupo devas serioze ekzameni, kielmaniere ĝi povas plibonigi la efikan laboron speciale en la jaro de 20-a jubileo de Germana Demokratia Respubliko.

Nikola Aleksiev

Per pasiveco ni subtenas la malamikon

Bedaŭrinde, inter la esperantistaro estas ne malmultaj, kiuj daŭras pasive revi pri "unu granda rondo familia", sed ne sekvas la vojon de Zamenhof — vojon de ardpasia kontraŭmilita propagando, agitado kaj senmaskigo de la nigraj fortoj de la milito. Similaj esperantistoj praktike staras flanke de la aktivaj pacbatalantoj, ne subtenas ilian agadon, ne disvastigas iliajn propagandajn tezojn.

Estas ankaŭ kategorio de esperantistoj, kiuj rezonadas proksimume tiel: "Ĉu de mi persone dependas, ĉu estos aŭ ne estos milito aŭ paco? Mi ja estas sufiĉe malforta homo kaj ne povas efiki per mia opinio al la politiko de la ŝtatestroj." Ekzistas do vico da diversaj tendencoj, kiuj finfine kondamnas ne malgrandan parton de la esperantistaro en la mondo al pasiveco, al atendado, al malorientiĝo kaj eĉ al apatio, kreas en iuj esperantistaj rondoj la esperon, ke iuj aliaj zorgos pri la forigo de la milito el la vivo de la nuntempa homaro. Similaj tendencoj verŝas objektive akvon en la muelejon de la malamikoj de la paco, malhelpas ĝustatempe orientiĝi al la koncernaj esperantistoj, kiuj estas la veraj batalantoj por tutmonda paco kaj kiuj nur ŝajnigas sin pacamantoj, subtenantaj kaŝe la agresantojn.

(El artikolo aperinta en "Paco" nro 173/1968)

Höhere Leistungen zur Stärkung der DDR

Vom 3. Esperantozirkelleiterseminar in Oybin

Höhere Leistungen zur allseitigen Stärkung der DDR ist die sicherste Grundlage, um die Wirksamkeit des Esperanto zu erhöhen; so könnte man kurz die wichtigste Schlußfolgerung zusammenfassen, zu der die Teilnehmer des 3. Seminars für Esperantozirkelleiter in Oybin kamen.

Damit ist zugleich gesagt, daß es mit diesem Seminar nicht nur gelang, die bisherige erfolgreiche Schulungsarbeit des Zentralen Arbeitskreises fortzusetzen, sondern auch die neuen Maßstäbe der heutigen Arbeit herauszuarbeiten.

Doch berichten wir der Reihe nach:

Vom 24, 3, 1969 bis 30, 3, 1969 fand in Oybin das 3, Seminar für Esperantozirkelleiter statt, an dem 16 Freunde teilnahmen. Alle kamen mit der festen Absicht, ihre Kenntnisse zu erweitern, um noch besser in ihren Zirkeln wirken zu können, Deshalb gab es vom ersten Tag an eine aktive Mitarbeit jedes einzelnen und ein gutes kameradschaftliches Verhältnis, was zum Gesamterfolg des Lehrganges beitrug.

Der ZAK hatte das Seminar sehr gut vorbereitet. Als Beweis genügt es, die Namen der Referenten und die von ihnen behandelten Themen zu nennen:

Der Vorsitzende des ZAK, Rudi Graetz, sprach zu den Themen:

"Der Beitrag der Esperantisten bei der Stärkung der DDR" und "Die politischen Aspekte im arabischen Raum – erlebt als Messedirektor und Esperantist."

Herr Reum (vom Ministerium für Auswärtige Angelegenheiten) legte die "Probleme der 3. Welt" dar und ging dabei besonders auf Südostasien ein. Über "Freiheit und Demokratie in beiden deutschen Staaten" referierte Prof. Dr. Meister von der Universität Jena. "Pädagogische, psychologische und methodische Probleme des Esperantounterrichts" wurden von Dr. Dahlen burg behandelt. Als Teilnehmer des Kongresses der Nationalen Front und Mitglied des Nationalrates gab Dr. Dahlenburg auch einen interessanten Einblick in die Probleme der sozialistischen Blockpolitik.

Prof. Dr. Falkenhahn sprach über die "Sprachstämme der Erde und die Einordnung des Esperanto", die "Geschichte der Schrift" und andere interessante Sprachprobleme. Er veranschaulichte seine Vorträge durch 6 große selbstgefertigte Karten. Detlev Blanke, der zugleich das gesamte Seminar leitete, hielt Vorträge zur "Worttheorie des Esperanto". Allen Vorträgen folgte sofort eine rege sachliche und mit hohem Niveau geführte Diskussion. Typisch war, daß alle Teilnehmer das Bedürfnis hatten, vor allem auch politische Probleme gründlich zu erörtern, mit denen sie in der Arbeit in den Zirkeln ständig konfrontiert werden. Fast täglich wurden auf gemeinsamen Wunsch die Pausen verkürzt, um mehr Zeit für Diskussionen zu gewinnen.

Ob wir uns mit dem Charakter unserer Epoche, Freiheit und Demokratie, den Ursachen und Erscheinungsformen des Revisionismus oder anderen Problemen beschäftigen, immer geschah es unter dem Gesichtspunkt – wie können wir die Wirksamkeit unserer Arbeit erhöhen?

Allen wurde dabei klar, daß die Grundfrage "Wer – Wen?", um die Esperantisten keinen Bogen macht. Esperanto ist als Sprache zwar klassenneutral, aber das gilt nicht für seine Anwendung. Wie jede Sprache kann man es für oder gegen den Humanismus, Frieden, Sozialismus usw. benutzen.

Das verlangt von jedem DDR-Esperantisten eine klare Entscheidung, die nur für den Sozialismus ausfallen kann, denn die volle Nutzung des Esperanto im Interesse des Fortschritts der Menschheit, läßt sich nur auf der Grundlage des Sozialismus verwirklichen.

Gestützt auf ihre praktischen Erfahrungen in den Zirkeln und Arbeitsgemeinschaften erkannten die Teilnehmer, daß jeder Versuch, Esperanto nur um des Esperanto willen durchsetzen zu wollen, unbedingt scheitern muß. Es wuchs bei allen Seminarteilnehmern die Erkenntnis, nur höhere Leistungen zum Nutzen der Gesellschaft sind der Gradmesser für den Wert des Esperanto.

Natürlich fanden wir in Oybin auch Zeit für Unterhaltung und Entspannung. Gemeinsam wurden zwei nette Abende gestaltet, die uns einander noch näher brachten. Für Fröhlichkeit sorgte der sangeslustige polnische Freund Rynduch aus Auerbach. Der Fernsehfilm "Der Engel im Visier" lieferte interessante Probleme, die sofort im Lichte unserer Arbeit diskutiert wurden. Über ihre Ferienerlebnisse in Polen, Ungarn und Bulgarien berichteten die Freunde Zimmermann (Dresden) und Kinzel (Delitzsch).

Wir verabschiedeten uns in Oybin in der Gewißheit, nicht nur neue Freundschaften geschlossen zu haben und die schönen, aber zugleich anstrengenden Tage in guter Erinnerung zu behalten, sondern auch den Lehrgang gründlich auszuwerten.

Unser nächstes Ziel muß es sein, den Beitrag der Esperantisten auf den Geburtstagstisch unserer Republik anläßlich des 20. Jahrestages so groß zu machen, daß er unter vielen guten Leistungen einen würdigen Platz einnimmt. Wir rufen alle Esperantisten auf, dabei aktiv mitzuhelfen.

Hans Heinel

HELMUT FUCHS 60 jaroj

La membro de la Centra Laborrondo, nia aktiva Helmut Fuchs el Pirna, festis la 18-an de aprilo sian 60-an naskiĝotagon. Ni kore gratulas al la jubileulo kaj deziras al li pluajn sukcesojn en siaj laboroj.

WILLY VILDEBRAND 65 jaroj

La vicprezidanto de Centra Laborrondo Esperanto Willy Vildebrand
festis la 6-an de marto sian 65 jaran
naskiĝjubileon. Ni tutkore gratulas
al nia tamen juna kamarado, kiu
gvidis dum la lastaj jaroj ĝis la faŝisma malpermeso 1933 la Germanan Laboristan Esperanto-Asocion.

La pacbatalo kaj la esperantistaro

La centra problemo, kiu interesas la tutan homaron, estas: ĉu paco aŭ nova tutmonda milito?

Multaj faktoj serioze maltrankviligas la popolojn kaj la pacamantajn
ŝtatulojn. Pligrandiĝas la apetitoj
de la usonaj, anglaj, okcidentgermanaj k. a. imperiistoj "kapti fiŝon
en malklara akvo". Ili celas ekspluati la nunan politikan periodon
por subfosi la fortikecon de la socialistaj landoj, por krei malcertecon en la vicoj de la pacdefendantoj, por diskreditigi en la mensoj
de la progresemaj popoltavoloj la
ideojn malebligi la militon kiel instrumento por solvado de internaciaj disputoj.

En tiuj cirkonstancoj la tutmonda pacmovado gvidata de la Tutmonda Packonsilantaro notos unu tre gravan datrevenon en la historio de tiu plej amasa movado de nia epoko: dudek jarojn depost ĝia fondiĝo per la tutmonda packongreso, kiu okazis en 1949 en Parizo kaj Prago.

Ekzistas pesimistoj, kiuj resonadas: nu, kion atingis dum tiu periodo la tutmonda pacmovado? Ĉu ĝi sukcesis neniigi la kaŭzojn de la militoj, ĉu ĝi certigis la pacon sur la tuta terglobo? Sendube tre seriozaj demandoj. Kaj se oni prenas antaŭvide la finajn celojn de la pacmovado, oni eble havas pretekston esti malkontenta kaj prava en simila aserto.

Sed se oni rememoros ĉiujn peripetiojn de la tutmonda politiko dum la pasintaj dudek jaroj, se oni ne forgesis kiomfoje la tutmonda paco estis en grava danĝero kaj ĝia savo dependis de horoj kaj minutoj, oni komprenos ke la amasa porpaca batalo de multmiliona armeo da homoj kun bona volo ne restis senrezulta. Ĉio-ĉi estus neebla sen la
aktiva porpaca batalo en ĉiuj partoj
de la mondo, havanta kiel sian plej
grandan bazon la pozitivan porpacan politikon kaj forton de Sovetunio kaj aliaj socialistaj landoj. Plej
elokventa esprimo de tiu pozitiva
politiko estas la Budapeŝta alvoko
al la popoloj en Eŭropo flanke de la
ŝtatoj de Varsovia Pakto.

Se la fina celo de la porpaca movado ankoraŭ ne estas atingita, tio ne pravigas la pesimistojn, sed montras, ke la ĝisnunaj sukcesoj estas solida bazo por atingi novajn sukcesojn kaj finfine meti la militon ekster la leĝojn de la homaro. Sen aktivaj agoj kontraŭ la militinstigantoj el la imperiisma tendaro, sen pli granda unueco de la pacamaj fortoj tiuj celoj estos pli malfacile atingeblaj.

La kunvokata en Berlino Tutmonda Pac-Asembleo estas nova paŝo tiudirekten. En la nomo de kelkaj ĉefaj taskoj oni celas unuigi plej larĝajn tavolojn da porpacaj movadoj: paco al Vjetnamio, paca solvo de la krizo en Mezoriento, certigo de la paco kaj sekureco en Eŭropo, malpermeso de la plej danĝeraj militrimedoj, komercaj kaj kulturaj ligoj inter ŝtatoj kun malsamaj sociordoj. Jen sufiĉa programo, kiun povas kaj devas subteni ĉiuj honeste strebantaj al paco movadoj kaj organizaĵoj sendiference de ilia rilato al aliaj pli duarangaj problemoj.

La esperantistoj, kiel parto de siaj popoloj, havas la samajn interesojn en la pacbatalo, des pli, ke kultura movado, kiel la nia, ne povas normale funkcii sen daŭra paco sur la tuta terglobo. Eĉ plie: eventuala

eksplodo de neniiga kernarmila mondmilito metos en morta danĝero kiel la tutan kulturon kaj civilizon de la homaro, tiel ankaŭ la movadon por internacia lingvo, kiel parton de la tuthomara kulturo.

Do, kiel ni povas facile, konvinkigi, estas fundamentaj motivoj flanke de la esperantistaro partopreni la tutmondan pacbatalon.

Jam pli ol dekkvin jarojn ekzistas la Mondpaca Esperantista Movado (MEM) kiel plej progresema taĉmento en la internacia Esperantomovado. Ne ĉie MEM sukcesis okupi bonan pozicion, precipe en la medioj kie estas fortaj la radikoj de false "neŭtralisma" pozicio. Se oni enpensiĝos pli profunde, oni povas kompreni, ke rilate la pacon kaj militon fakte ne ekzistas neŭtraleco, mankas ia ajn "ora mezo". Tiuj, kiuj ne partoprenas en aktivaj formoj la batalon por ĉesigo de la usona agreso en Vjetnamio, eĉ se ili bonkore simpatias al la suferanta loĝantaro en tiu lando, fakte ne okupas neŭtralan pozicion, sed per sia pasiveco, per sia larmema sentimentalismo, per sia nedeziro malkaŝe kontraŭstari la agresanton, vole-nevole reale subtenas la imperiisman pozicion.

Tial MEM per sia monata organo "Paco", aperanta sinsekve en diversaj landoj jam deksesan jaron, klopodas klarigi al la esperantistaro la celojn de MEM kaj altiri al aktiva porpaca batalo kiom eble pli multe da esperantistoj el diversaj

landoj, organizante ilin en MEMsekcioj.

Estas aksiomo, ke ĉiu esperantisto sentas sin pacamanto, ĉar sen daŭra paco sur la tero estas neebla normala agado de movado kia estas la esperantista movado laŭ sia esenca spirito tute internaciista.

Kompreneble, en tre larga movado, kia estas la esperantista, longe restos multaj diferencaj opinioj inter ĝiaj adeptoj. Tial MEM metas antaŭ si la taskon ne plimultigi la diferencojn, sed koncentrigi la atenton kaj la fortojn de la esperantistaro al kelkaj ĉefaj punktoj, nome: ĉesigo de la usona agreso en Vjetnamio — tasko numero unuas praktika realigo de la rezolucio de UN de 22. XI. 1967 pri paca solvo de la krizo en Meza Oriento; kontraŭ la militarismo de la regantaj rondoj en GFR – por paco kaj sekureco en Eŭropo kaj en la tuta mondo.

Kiel oni vidas, la celoj de MEM koincidas kun la celoj de la Tutmonda Pacmovado. MEM defendas la honoron kaj la dignon de la tutmonda esperantistaro antaŭ la progresemaj neesperantistaj rondoj kaj la popoloj en ĉiuj kontinentoj. Tial MEM devas esti aktive subtenata de novaj kaj malnovaj esperantistaj medioj.

MEM-anoj en ĉiuj landoj ĝoje renkontas la dudekjaran jubileon de Tutmonda Pacmovado kaj bondeziras al ĝi novajn sukcesojn en la sankta batalo de la homaro por paca vivo, por mondo sen militoj!

El la Statuto de MEM

Art. 2 - Bazaj principoj:

- a) Militoj estas eviteblaj kaj evitendaj.
- b) La imperiismo, koloniismo kaj rasismo estas gravaj minacoj kontraŭ la mondpaco.
- c) MEM ne akceptas neŭtralecon pri ĉio koncernanta pacon aŭ militon. Ĝi subtenas ĉiun agadon, kiu objektive celas la pacon.

Gruppenkorrespondenz

Die Möglichkeit durch Esperanto Verbindung mit esperantosprechenden Menschen in der Welt aufzunehmen, ist wohl eines der stärksten Motive für das Erlernen der Sprache. Die Vielfältigkeit der Korrespondenzwünsche auf individueller Grundlage, wie wir sie in allen Esperantozeitschriften finden, sind genügend Beweis dafür. Daß es sich dabei in der Mehrzahl aber nur um eine Liebhaberei, um eine persönliche Befriedigung handelt, dürfte ebenso klar sein. Ein Blick auf diese individuellen Korrespondenzwünsche zeigt uns, daß es in der Hauptsache um den Austausch von Briefmarken, Ansichtskarten, Schallplatten oder um andere Sammlerleidenschaften geht. Die Thematik beschränkt sich von Ausnahmen abgesehen - mehr oder weniger auf persönliche Interessen, wie Musik, Theater, Touristik und Reisen, oder spezielle fachliche Gebiete. Natürlich ist gegen diese Form der Anwendung der Sprache nichts einzuwenden, wenn, ja wenn es nicht auch noch eine Reihe anderer wichtiger Probleme in der Welt geben würde, die besonders von jedem Esperantisten eine Stellungnahme verlangen. Sollte doch Esperanto vor allem dem internationalen Friedenskampf dienen und der Herstellung freundschaftlicher Beziehungen der Menschen aller Nationen zueinander.

Natürlich kann auch eine individuelle Korrespondenz diesem Ziel dienen und eine Brücke zwischen verschiedensprachigen Menschen darstellen. Aber, müssen wir uns fragen, genügt das, ist der individuelle, persönliche Kontakt in einer Zeit, in der der Frieden der Welt immer wieder durch Kanonendonner erschüttert und durch die Gefahr neuer Kriege gefährdet wird, ausreichend? Die Lösung der Spannungen und Probleme in der Welt verlangen von jedem denkenden Menschen — und das ganz besonders von jedem Esperantisten — daß er mitdenkt, sich einschaltet und mithilft zur Klärung bestimmter Fragen beizutragen. Esperanto gibt uns dazu eine ausgezeichnete Möglichkeit. Wir meinen die Gruppenkorrespondenz.

In den "Richtlinien für die Tätigkeit der Esperantofreunde im Deutschen Kulturbund" heißt es u. a.:

"In ihrer Tätigkeit beachten sie (die Esperantofreunde E. S.) die fortschrittlichen Traditionen des Deutschen Arbeiter-Esperanto-Bundes und die Erfahrungen, die die Mitglieder dieses Bundes und andere Esperantofreunde im Kampf gegen den Faschismus und beim demokratischen und sozialistischen Aufbau gesammelt haben."

Wenn hier an die Esperantisten die Aufforderung geht, an die fortschrittlichen Traditionen der ehemaligen Arbeiter-Esperantisten anzuknüpfen,
so denken wir dabei insbesonders an die in den dreißiger Jahren bereits
praktizierte Form der Gruppen- und Massenkorrespondenzen auf den verschiedensten Ebenen und Bereichen. Sicher hat sich in den zurückliegenden vierzig Jahren vieles verändert. Die Sowjetunion als damals einziges
sozialistisches Land ist nicht mehr allein, das große Lager des Sozialismus
ist entstanden. Aber noch gibt es einige Mächte — und daran hat sich bis
auf den heutigen Tag nichts geändert — die dem sozialistischen Lager
feindlich gegenüberstehen, deren Hetze und Verleumdung sich in dem

Maße steigern, wie das sozialistische Lager wächst und weiterhin wachsen wird. In der Frage der Aufklärung über die Ursachen der Kriege stehen die Esperantisten heute genau vor den gleichen Aufgaben, wie die Arbeiter-Esperantisten vor nahezu einem halben Jahrhundert. Schon damals hatten sie erkannt, daß dieser Kampf nicht auf der Grundlage persönlicher, individueller Korrespondenzen wirkungsvoll gelöst werden kann. In einem Aufruf der Arbeiter-Esperantisten, der an die revolutionären Betriebsräte gerichtet war, heißt es beispielsweise zu dieser Frage: Ihr müßt dafür Sorge tragen, daß die Verbindung sich nicht etwa zu einer kümmerlichen individuellen Verbindung, die nur so zum Zeitvertreib gepflegt wird, gestaltet, vielmehr soll sie eine politische Massenverbindung werden."

An einer anderen Stelle des Aufrufes wird über den Zweck der Arbeiterverbindung gesagt, daß sie helfen soll, die von der Bourgeoisie verbreiteten Lügen zunichte zu machen.

Daß dieser Kampf der Arbeiter-Esperantisten durchaus wirkungsvoll war und seine berechtigte Anerkennung fand, wurde u. a. von dem Zentralorgan der Kommunistischen Partei, der "Roten Fahne", vom 3. Mai 1931 bestätigt, das unter der Überschrift

"Ein kräftiges Rot Front! den Arbeiter-Esperantisten" zur Frage der Organisierung der kollektiven Korrespondenzen schrieb:

"...und dieser Umstand, daß die Arbeiterkorrespondenten-Kampagne für den 1. Mai so großzügig und gewissenhaft aufgezogen wurde, zeigt die ungeheure Bedeutung der Esperanto-Bewegung für die internationalen Beziehungen der revolutionären Arbeiterschaft."

Nutzen wir diese guten Erfahrungen der Arbeiter-Esperantisten mehr für unsere Arbeit, und sie wird auch reicher sein.

Welche Aufgaben ergeben sich nun daraus für unsere Arbeit?

Alle Arbeitsgruppen sollten sich einmal grundlegend mit der Frage beschäftigen, wie die kollektive Korrespondenz organisiert werden kann. Diese kollektive Korrespondenz muß zu einem festen Bestandteil der gesellschaftspolitischen und kulturellen Arbeit werden. Erst damit wird ein wirksamer Beitrag im Sinne der "Richtlinien" geleistet. Das sollte besonders im Hinblick auf den 20. Jahrestag unserer Republik ernsthaft durchdacht werden.

Die Zusammenkünfte unserer Arbeitsgruppen müssen daher in erster Linie auch dazu dienen, einzelne Freunde der Gruppe zu beauftruagen, Argumentationen zu bestimmten Problemen und zu bestimmten Situationen auszuarbeiten, deren kollektive Beratung im Rahmen der Gruppe dann als Grundlage für die Gruppenkorrespondenz dient. Aber auch den Freunden, die eine oder mehrere individuelle Korrespondenzen führen, dürften damit Anregung und Unterstützung gegeben werden. Die Korrespondenzen würden dann mehr von einer einheitlichen Auffassung getragen sein. Die Notwendigkeit, diese kollektiv erarbeiteten Argumente zu übersetzen, ist eine weitere Aufgabe, mit der einzelne Freunde betraut werden können.

Mit der Aufnahme von Gruppenkorrespondenzen würden sich für unsere Gruppen eine Reihe neuer Gesichtspunkte in ihrer Arbeit ergeben:

- Die Gruppenkorrespondenz sollte ein festes Programm f
  ür die Arbeit der Gruppe darstellen.
- Diese T\u00e4tigkeit im Kollektiv tr\u00e4gt entscheidend dazu bei, den Zusammenk\u00fcnften einen n\u00fctzlichen und interessanten Inh\u00e4lt zu geben und gleichzeitig das politische Denken zu schulen.
- Die systematische Gruppenkorrespondenz mit ihrer aufklärenden Wirkung ist ein guter und notwendiger Beitrag zur Unterstützung des Ansehens der DDR im Ausland.
- 4. Die Notwendigkeit der Übersetzung der Korrespondenzen in Esperanto bzw. vom Esperanto ins Deutsche zwingt zu sinnvollen Sprachübungen.
- 5. Die aus dem Ausland eingehenden Antworten bieten weitere Anregungen für die Diskussion und zur Klärung neuer Probleme.
- Die Aufnahme und Organisierung der Gruppenkorrespondenz ermöglicht allen Gruppen und Zirkeln, die Mitglieder in größerem Maße in die Arbeit einzubeziehen.

Mit der Verwirklichung dieser Vorschläge durch die Gruppen wird auch die Esperantoarbeit auf ein höheres Niveau gehoben.

Weiterhin wird vorgeschlagen, dem Zentralen Arbeitskreis und der Redaktion des "der esperantist" Kopien solcher kollektiven Korrespondenzen zur Auswertung zu überlassen.

Erwin Schleusener

Alvoko al niaj legantoj

La redakcio petas la legantojn pri pli da informoj el la esperantogrupoj de la Germana Kulturligo. Mankas taŭgaj raportoj kaj kontribuoj pri la aktiveco en la distriktaj kaj subdistriktaj laborrondoj. Ni proponas, ke ĉiuj grupoj ĉiuj distriktaj kaj subdistriktaj laborrondoj havu konstantan korespondanton por "der esperantist".

Ni ankaŭ petas pri jenaj kontribuoj

- a) Bazaj artikoloj pri la 20-jara sukcesa socialisma konstruado de GDR.
- b) Sugestoj, proponoj por la plibonigo de la kulturpolitika la-

- boro de la grupoj surbaze de la "Gvidlinioj".
- c) Esplorrezultoj pri la laborista esperanto-movado.
- d) Kontribuoj pri problemoj de gramatiko, stilistiko, vortotrezoro de esperanto.
- e) Spertoj en efika kaj moderna instruado de esperanto.
- f) Kontribuojn por la "juna esperantisto".
- g) Enigmoj, anekdotoj, satiroj.

Ni tre ĝojus, se vi per viaj kontribuoj kunhelpus plue altigi la nivelon de nia gazeto. La redakcio

"Schiffbruch"

Im Jahre 1968 ist in Moskau die Novelle "Ŝippereo" von dem estländischen Schriftsteller, Leninpreisträger Juhan Smuul, in Esperanto erschienen. Meisterhaft versteht es der Dichter, die Bewohner Fischerdorfes darzustellen, denen es unter wiederholtem Einsatz ihres eigenen Lebens im Kampf mit den tobenden Naturgewalten gelingt, zehn der siebzehn Besatzungsmitglieder des auf dem "Akcipitra"-Kap gestrandeten sowjetischen Schiffes "Pühadekari" in letzter Minute vor dem sicheren Tode zu retten.

Dieser Novelle folgen dann noch sieben Gedichte, die auch dem Leben der Fischer gewidmet sind und von Hilda Drezen mustergültig in Esperanto übersetzt wurden.

Die Novelle "Sippereo" wie auch die Gedichte sind von Juhan Smuul so fesselnd geschrieben worden, daß sie beim Leser den Wunsch erwecken, die ganze Prosa und sämtliche Gedichte dieses estländischen Leninpreisträgers kennenzulernen. Smuul behandelt in "Sippereo" nicht nur das Leben in einem estländischen Fischerdorf, sondern er schreibt auch über die Fischer und Seeleute zu einer Zeit, in der sie nicht nur den Kampf mit dem Meer und den Naturgewalten zu bestehen hatten. Eine kurze Biographie des Autors schließt dieses gelungene Bändchen ab.

"Ŝippereo" ist unseren Literaturzirkeln sehr zu empfehlen, kann aber auch für die Durcharbeit in Zirkeln für Fortgeschrittene verwendet werden. Von besonderer Bedeutung sind die in der Seefahrt üblichen Fachtermini.

Der Kommission für Internationale Verbindungen der sowjetischen Esperantisten in Moskau K-9, prosp. Kalinina 14, SOD, gebührt besonderer Dank dafür, daß sie mit der Herausgabe dieser Novelle den ausländischen Esperantisten die Möglichkeit gibt, eine ausgezeichnete Übersetzung des hervorragenden estländischen Dichters Juhan Smuul kennenzulernen. Für die weitere Verlagstätigkeit wünschen wir der Kommission gute Erfolge.

Rudi Graetz

Übungsmaterial für Kurse

Die Erfahrung lehrt, daß durch die Behandlung interessanter Kurzgeschichten in Esperanto die Kurse wesentlich bereichert werden können. Wer übersetzt Kurzgeschichten und Erzählungen aus unserer sozialistischen Nationalliteratur?

Jede Kurzgeschichte sollte mit einem Vokabelgerüst ausgestattet sein, um dem Lernenden das Verstehen des Textes zu erleichtern.

ZAK

Dr. L. Zamenhof pri milito

"Sinjoroj diplomatoj! Post la terura eksterma milito, kiu starigis la homaron pli malalten ol la plej sovaĝaj bestoj, Eŭropa atendas de vi pacon. Ĝi atendas ne nur kelktempan interpaciĝon, sed pacon konstantan, kiu sola konvenas al civilizita homa raso."

(Originala Verkaro, Leipzig 1929, pĝ. 357)

Wörterverzeichnis Deutsch-Esperanto (M-Z)

M

machen fari Macht potenco, povo Mädchen knabino Magazin magazeno Magd servistino Magen stomako mager malgrasa Magnet magneto mähen falĉi Mähne kolharoj mahlen mueli mahnen admoni Mai majo Mais maizo Makel makulo Mal fojo malen pentri malerisch pentrinda pitoreska Mama panjo man oni mancher iu, ia, kelka kelka Mandel migdalo Mangel manko Mann viro Manipulation manipulado Mannschaft taĉmento, teamo Manöver manovro Manuskript manuskripto Mark marko (Geld) Margarine margarino marschieren marŝi Markt bazaro, merkato Marmelade marmelado Marter turmentego März marto Masche maŝo Maschine maŝino Maske masko Maß mezuro Masse maso Mast masto Mauer muro

matt laca (nicht glänzend) malbrila Matrose maristo, ŝipano mauern masoni Maulwurf talpo Maus muso Medikament kuracilo, medikamento Medizin medicino Meer maro Mehl faruno mehr pli Mehrheit plimulto mein mia meiden eviti meinen opiniii Meißel ĉizilo meistens plej ofte Meister majstro melden anonci raporti melken melki Melodie melodio Menge kvanto, amaso Mensch homo menschlich homa, humana merken rimarki Messe foiro, meso (kirchl.) messen mezuri Messer trancilo Metall metalo Meter metro Methode metodo Miene mieno mieten lui Milch lakto mild milda, dolĉa mindest minimuma mindestens almenaŭ Minister ministro Minute minuto Mischung mikso, -aĵo mißachten malestimi mißbilligen malaprobi

mit kun

mittels per Mitglied membro, ano Mitleid kompato Mittag tagmezo Mitte mezo mitteilen sciigi, informi Mittel rimedo mittelmäßig mezvalora Mittelpunkt centro Mittwoch merkredo Möbel meblo Mode modo modern moderna mögen voli, ŝati möglich ebla Moment momento Monat monato Mond luno Monopol monopolo Montag lundo montieren munti Moor marĉo, marĉejo Mord murdo Moral moralo morgen morgaŭ Morgen mateno morsch putra Motor motoro Möve mevo Mücke kulo müde laca mühen peni, klopodi Mund buŝo munter vigla Münze monero murmeln murmuri murren grumbli Musik muziko Muskel muskolo müssen devi Mut kuraĝo Mutter patrino Mütze ĉapo

N

nach al; zeitlich: post Nachbar najbaro nachdenken pripensi, mediti nachgeben cedi nachher poste Nachmittag posttagmezo Nachricht informo, sciigo nächst venonta, sekvanta Nacht nokto Nachteil malutilo, malprofito nackt nuda Nadel pinglo; kudrilo (Nähnadel) Nagel najlo nahe proksima nähen kudri naiv naiva Name nomo nämlich nome Narbe cikatro naschen frandi Nase nazo naß malseka Nation nacio Natur naturo natürlich natura, kompreneble Nebel nebulo neben apud Neffe nevo Neger negro nehmen preni Neid envio neigen, sich klini nein, nicht ne nennen nomi Nerv nervo Nest nesto nett beleta afabla Netz reto neu nova neugierig scivolema neun naŭ neutral neŭtrala, Nichte nevino nichts nenio, neniom nie (mals), neniam Niederkunft akuŝiĝo Niederlage malvenko niedlich beleta niedrig malalta niemand neniu

niemals neniam Niere reno niesen terni nirgends nenie Niveau nivelo noch ankoraŭ Norden nordo normal normala Not mizero notieren noti nötig necesa November novembro Null nulo Nummer numero Nuance nuanco nun nun nur sole, nur Nuß nukso nützlich utila

0

ob ĉu Obacht geben atenti oben supre Oberfläche supraĵo obgleich kvankam Objekt objekto objektiv objektiva obligatorisch deviga Obst frukto Ocean oceano Ochse virbovo öde dezerta oder aŭ Ofen forno offenbar evidente öffentlich publika offiziell oficiala öffnen malfermi oft ofte ohnmächtig svena Ohr orelo Ol oleo Ökonomie ekonomio Oktober oktobro Onkel onklo Oper opero Opfer ofero, viktimo optisch optika Orden ordeno Ordnung ordo

Organ organo
Organisation organizo
organizaĵo
Original originalo
Orkan uragano
Ort loko
Osten oriento
Ostern Pasko
Ozean oceano

P

paar kelkaj Paar paro packen paki Panzer kiraso Papa paĉjo Pappel poplo Papier papero Papst papo Park parko Parlament parlamento Partei partio Paß pasporto Passagier pasaĝero passiv pasiva Patriot patrioto Pause pauzo peinlich malagrabla embarasiga Pelz felo, pelto perfekt perfekta **Periode** periodo Person persono Perspektive perspektivo Pfeffer pipro Pfeife (z. rauchen) pipo pfeifen fajfi Pfeil sago Pfennig pfenigo Pferd cevalo Pfingsten Pentekosto Pflanze planto Pflaume pruno pflegen flegi Pflicht devo Pflug plugilo Pfund funto Phantasie fantazio photographieren fotografi

Philologie filologio Philosoph filozofo piepsen pepi Pille pilolo Pilz fungo Pinsel peniko Pionier pioniro Pistole pistolo Plage turmento Plakat afiŝo Plan plano Planet planedo platt plata plätten gladi Platz placo platzen krevi plaudern babili plötzlich subite pochen frapi Poesie poezio Poet poeto Pol poluso Polytechnikum politeknika lernejo Politik politiko Polizei polico populär populara Porzellan porcelano positiv pozitiva Post /amt posto, poŝtejo Pracht pompo prahlen fanfaroni praktisch praktika Prämie premio Präsident prezidanto Praxis praktiko Preis prezo preisen laŭdi Presse (Zeitung) gazetaro Prinzip principo privat privata Probe provo Problem problemo Produkt produkto Professor profesoro Profit profito Prognose prognozo Programm programo projektieren projekti Proletarier proleto

Propaganda
propagando
prophezeien profeti,
antaŭdiri
Protest protesto
provozieren provoki
Prozeß proceso
Prüfung ekzameno
Punkt punkto
Puppe pupo
pusten blovi

Q

Qual turmento
Qualität kvalito
Quelle fonto
quetschen premegi
Quatsch sensencaĵo

R

Rache venĝo Rad rado Rahmen kadro Rasen razeno rar malofta rasch rapida rasen furiozi rasieren razi Rast ripozo Rat geben konsili raten (Rätsel) diveni Rätsel enigmo Ratte rato rauben rabi Rauch fumo rauh malglata Raum spaco Reaktionär reakciulo real reala rechnen kalkuli rechts dekstre Recht rajto rechtzeitig gustatempe Rede parolado Regel regulo regelmäßig regule Regen pluvo regieren regi Regierung registaro Reh kapreolo reiben froti

reich riĉa Reich regno reif matura Reihe vico Reim rimo rein pura Reis rizo Reise vojaĝo reißen ŝiri reiten rajdi reizend ĉarma rennen kuri Rente rento, pensio reparieren ripari Republik respubliko reservieren rezervi Resolution rezolucio Reue pento richten (über) juĝi richtig ĝusta Richtung direkto riechen odori, flari Riese giganto, grandegulo Rind bovo Ring ringo ringen lukti Rippe ripo roh kruda, nekuirita Ritze fendo Rock surtuto, robo Roggen sekalo Röhre tubo Rolle rolo Roman romano Rose rozo rot ruĝa Rübe rapo, napo, beto Rücken dorso rufen voki ruhen ripozi ruhig trankvila Ruhm gloro, famo rund ronda Rundfunk radio rüsten armi rütteln skui

S

Saal salono, halo Sache afero, aĵo objekto Sack sako säen semi Saft suko sägen segi sagen diri Sahne kremo Saison sezono Salz salo sammeln kolekti Sand sablo sanft milda, delikata Sarg ĉerko satt sata Satz frazo sauber pura sauer acida saufen drinki saugen suĉi Säule kolono schaben skrapi Schachtel skatolo schade domaĝe Schaden malutilo, domaĝo Schaf ŝafo schaffen krei Schal ŝalo Schale ŝelo schämen, sich honti Schande malhonoro Schar aro scharf akra Schatten ombro Schatz trezoro schätzen taksi (abschätzen) ŝati (mögen) schauen rigardi Schaum ŝaŭmo Schauspiel teatraĵo, dramo scheinen brili, ŝajni schenken donaci Schenkel femuro Schere tondilo Scherz ŝerco scheußlich aca. abomena Schicht tavolo schicken sendi Schicksal sorto, fatalo schieben ŝovi schief oblikva

schielen strabi Schiene relo schießen pafi Schiff ŝipo schimpfen insulti Schinken ŝinko Schirm ombrelo Schlacht batalo schlachten buĉi schlafen dormi schlagen bati Schlamm ŝlimo Schlange serpento schlau ruza schleichen ŝteliri schlecht malbona schleppen tiri schleudern jeti schließen fermi, ŝlosi Schlips kravato Schlitten sledo Schloß (Gebäude) kastelo (Türschloß) seruro schlucken gluti schlüpfen gliti Schlüssel ŝlosilo Schluß fino schmal mallarĝa schmecken gusti schmeißen jeti Schmerz doloro schmieden forĝi schmieren ŝmiri schmücken ornami schmutzig malpura Schnabel beko Schnaps brando schnarchen ronki Schnee neĝo schneiden tranĉi schnell rapida Schnupfen nazkataro Schokolade ĉokolado schon jam schön bela schöpfen ĉerpi, krei

Schraube ŝraŭbo

schrecklich terura

Schrank ŝranko

schreiben skribi

schreien krii

Schritt paŝo

Schuh ŝuo Schuld kulpo; ŝuldo (Geld, Schulden) Schule lernejo Schulter sultro Schüssel plado schütteln skui schütten ŝuti schützen gardi, protekti schwach malforta Schwager bofrato Schwalbe hirundo Schwan cigno schwanger graveda Schwanz vosto schwarz nigra schwatzen babili schweigen silenti Schwein porko Schweiß svito schwer (leicht) peza Schwert glavo Schwester fratino schwierig malfacila, komplika schwimmen naĝi schwingen svingi schwirren sibli, vibri schwitzen ŝviti schwören ĵuri schwül sufoka sechs ses See lago Seele animo segeln veli Segen beno sehen vidi sehnen, sich sopiri sehr tre Seide silko Seife sapo Seil snurego sein esti sein (Fürwort) lia, ĝia, sia seit de, ek de, de post Seite flanko: paĝo (im Buch) Sekt ĉampano selbst mem Selbstmord sinmortigo

selbstverständlich mem-komprenebla selten malofta seltsam stranga senden sendi Sensation sensacio Serie serio September septembro Sessel fotelo, brakseĝo Seuche epidemio seufzen ĝemi sexuell seksa sicher certa sie (Einzahl) ŝi, (Mehrzahl) ili, Sie (Höflichkeitsform) vi sieben sep sieben (Verb) kribri sieden boli Sieg venko Signal signalo Silbe silabo Silber argento singen kanti Sinn senco Sitte moro, kutimo sitzen sidi Skandal skandalo so tiel, tiamaniere soeben ĵus Sofa sofo sofort tuj sogar eĉ Sohn filo Soldat soldato sollen devi Sommer somero sonderbar stranga Sonnabend sabato Sonne suno Sonntag dimanĉo Sorge zorgo Sorte speco sozial sociala Sozialismus socialismo Sozialist socialisto sparen ŝpari Spaß ŝerco spät malfrua Spatz pasero spazieren (gehen) promeni

Speichel salivo Speise manĝaĵo sperren bari spezial speciala Spiegel spegulo spielen ludi Spion spiono Sport sporto spotten moki Sprache lingvo sprechen paroli Sprichwort proverbo springen salti spritzen ŝpruci, ŝpruciigi spucken kraĉi Spur postsigno spüren senti Staat ŝtato Stadt urbo stammen deveni de Stand stato, situacio ständig konstanta stark forta Station stacio statt anstataŭ stattfinden okazi Staub polvo staunen miri stechen piki stehen stari stehlen ŝteli steif rigida steil kruta, dekliva Stein ŝtono Stelle loko stellen meti, starigi Stempel stampo sterben morti Stern stelo stets ĉiam, konstante steuern direkti Stiefel boto Stil stilo (sprachl.) still silenta Stimme voĉo Stimmung humoro stinken malbonodori, odoraĉi Stirn frunto Stock bastono Stoff (Gewebe) ŝtofo

stolz fiera

stopfen ŝtopi stoppen ekhalti, stopi Storch cikonio stören ĝeni stoßen puŝi stottern balbuti Strafe puno Strahl radio Strand bordo, plaĝo Straße strato Straßenbahn tramo streben aspiri, strebi Streichholz alumeto Streifen strio (Papier) - banderolo Streik striko streng severa streuen disŝuti. disĵeti Stroh pajlo Strumpf strumpo Stube cambro Stubendecke plafono Stück peco studieren studi Stufe stupo Stuhl seĝo stumm muta stumpf malakra Stunde horo Sturm ventego stützen apogi suchen serĉi Sucht manio Süden sudo Summe sumo summen zumi Sünde peko Suppe supo surren sibli süß dolĉa Symbol simbolo Sympathie simpatio System sistemo Szene sceno

T

Tabak tabako
Tabelle tabelo
Tafel tabulo
Tag tago
täglich ĉiutaga, -e

Speck lardo

Tal valo Tanne abio Tante onklino Tanz danco tapfer brava, kuraĝa Tasche poŝo Tasse taso tasten palpi Tat ago, faro Tatsache fakto tatsächlich reale, fakte, efektive taub surda Taube kolombo tauchen subakvigi/iĝi tauen degeli taugen taŭgi tauschen interŝanĝi tausend mil Technik tekniko Tee teo Teil parto teilen dividi teilnehmen partopreni Telegramm telegramo Telefon telefono Teller telero Temperatur temperaturo Teppich tapiŝo teuer kara, multekosta Teufel diablo Text teksto Theater teatro Thema temo Theorie teorio Thermometer termometro These tezo Thron trono tief profunda Tier besto Tinte inko Tisch tablo Titel titolo toben furiozi Tochter filino Tod morto toll freneza, furioza Tomate tomato Ton sono Tonne barelo Topf poto

Torte torto total tuta, totala tragen porti Träne larmo Tragödie tragedio trauen (Vertrauen schenken) konfidi Trauer funebro Traum sonĝo traurig malĝoja/gaja treffen renkonti treiben peli, puŝi, drivi trennen disigi, apartigi treu fidela triftig grava, konvinka trinken trinki Triumph triumfo trocken seka Tropfen guto trösten konsoli trotz malgraŭ trüb malklara, malpureta trügen trompi Trümmer ruino **Tuch** drapo, tuko tun fari Tugend virto Tür pordo Turm turo turnen gimnastiki typisch tipa

U

üben ekzerci über super überall ĉie überfallen surprizataki Überfluß abundo übergeben, sich vomi überhaupt precipe, ĝenerale (im ganzen) entute überlegen pripensi überlaufen superflui überleben postvivi übermitteln transdoni übernachten tranokti überraschen surprizi überreden persvadi

überschätzen trotaksi übersetzen traduki übertreffen superi überweisen asigni überzeugen konvinki üblich kutima, Ufer bordo Uhr horloĝo um ĉirkaŭ umarmen ĉikaŭbraki Umfrage enketo Umgebung ĉirkaŭaĵo Umschlag kovrilo (Brief) koverto umsonst vane, senpage Umstand cirkonstanco umtauschen ŝanĝi, interunbedingt nepre und kaj unendlich senfina Unfall akcidento ungefähr proksimume Ungeheuer monstro Ungeziefer fiinsektaro Unglück malfeliĉo ungünstig malfavora unmöglich neebla Unruhe malkvieto Unschuld senkulpeco Unsinn sensencaĵo unter sub unterbrechen interrompi unterdrücken subpremi untergehen perei unterhalten amuzi Unterhose kalsono unternehmen entrepreni unterrichten instrui Unterschenkel kruro Unterschied diferenco unterstützen subteni untersuchen esplori unvermeidlich neevitebla Urheber iniciatoro, aŭtoro Urin urino Urkunde dokumento,

atesto

Urlaub ferioj
Ursache kaŭzo
Ursprung origino,
deveno
Urteil juĝo

V

Variante varianto, vario Vase vazo Vater patro Vaterland patrio Veilchen violo Vene (Blutader) vejno verabscheuen abomeni verachten malestimi verändern aliigi veranstalten aranĝi verbergen kaŝi verbessern plibonigi, korekti verbieten malpermesi verbinden ligi Verbrechen krimo verbreiten disvastigi verbrennen bruligi Verdacht suspekto verdammen kondamni verdauen digesti verdienen gajni Verdienst merito, gajno verehren respekti, estimi Verein societo, unuiĝo Verfahren procedo verfassen verki Verfassung (Staats-) konstitucio Verfasser autoro verfaulen putri verfluchen malbeni verfolgen persekuti verfügen disponi vergeben pardoni vergehen (for-) pasi vergessen forgesi vergeuden malŝpari vergewaltigen perforti Vergleich komparo vergewissern certiĝi

vergiften veneni Vergnügen amuzo, plezuro vergraben enfosi verhaften aresti Verhältnis proporcio. rilato Verhängnis fatalo. sorto verhehlen kaŝi verhindern malhelpi verhöhnen mokegi verkaufen vendi Verkehr trafiko verkehrt malĝusta verkörpern prezenti, korpigi Verlag eldono. libroeldonejo verlangen postuli verlassen forlasi Verlegenheit embaraso verletzen difekti verleumden kalumnii verlieren perdi verloben, sich fianciĝi Verlust perdo. malprofito, malgajno vermeiden eviti vermitteln peri vermittels per vermuten konjekti vernichten ekstermi, neniigi vernünftig prudenta verordnen dekreti, ordoni verraten perfidi verriegeln rigli verrückt freneza Versammlung kunveno verschieden diversa verschweigen prisilenti verschwinden malaperi Verschwörung konspiro versöhnen repacigi verspäten sich malfruiĝi verspotten moki versprechen promesi verstecken kaŝi

verstehen kompreni

versuchen provi Versuchung tento vertagen prokrasti verteidigen defendi Vertrag kontrakto vertragen repaciĝi vertrauen konfidi vertraulich intima, konfidenca vertreiben forpeli verursachen kaŭzi verurteilen kondamni vervielfältigen multobligi vervollständigen kompletigi verwalten administri Verwandter parenco verwechseln intermiksi, konfuzi verweigern rifuzi Verweis riproĉo verwenden uzi verwesen putri verwundern vundi Verwunderung miro verzeihen pardoni verzichten rezigni verzögern prokrasti Verzweiflung malespero Veteran veterano Vieh bruto viel multe vielleicht eble vielseitig multflanka vier kvar Vogel birdo Vokal vokalo Volk popolo voll plena vollbringen plenumi vollkommen perfekta von de vor antaŭ voraussetzen supozi voraussichtlich antaŭvidebla vorbei preter vorbereiten prepari Vorbild modelo vorführen prezenti, montri

vorgestern antaŭhieraŭ vorhaben intenci Vorhang kurteno vorhin jus vorkommen okazi Vorlage projekto, plano vorn antaŭe Vorname antaŭnomo, baptonomo Vorrat provizo, -aĵo Vorsatz intenco Vorsicht singardo Vorstand estraro Vorschlag propono Vorurteil antaŭjuĝo vorwärts antaŭen vorzüglich bonega vorstellen prezenti Vorwurf riproco vulgär vulgara Vulkan vulkano

W

Waage pesilo Wach maldorma Wache gardo wachsen kreski Waffe armilo wagen riski Waggon vagono wählen (aussuchen) elekti; (politisch) voĉdoni, baloti Wahnsinn frenezo wahr vera währen daŭri während dum Wagnis risko Wahrheit vero, vereco wahrnehmen percepti Währung valuto wahrscheinlich verŝajna, probabla Wald arbaro Wall remparo Walzer valso Wand muro, vando wandern migri Wange vango wanken ŝanceliĝi

wann kiam Ware varo, komercaĵo warm varma warnen averti warten atendi warum kial was kio waschen lavi Wäsche tolaĵo Wasser akvo waten vadi Watte vato weben teksi wechseln ŝanĝi wecken veki weder ... noch nek . . . nek weg for Weg vojo wegen pro, kaŭze de wehen blovi weich mola weichen cedi weigern, sich rifuzi Weide saliko Weihnachten Kristnasko weil ĉar Wein vino weinen plori weise saĝa, prudenta Weise, Art maniero, metodo weiß blanka Weisung instrukcio, ordono weit malproksima weiter (zeitl.) plu weitgehend vasta Weizen tritiko welk velkinta Welle ondo Welt mondo Weltall universo wenden turni wenig malmulte wenigstens almenaŭ SOCIALIS IN wer kiu werben varbi werden (zu etwas) fariĝi

Werk uzino, fabriko

Werkzeug ilo, instrumento wert inda, kara Wert valoro wertvoll valora wessen kies Wesen ecenco, estaĵo Westen okcidento Wettbewerb konkuro wetten veti Wetter vetero wichtig grava wickeln volvi widerlegen refuti widmen dediĉi wie kiel wieder ree, denove wiederholen ripeti Wiege lulilo wiehern bleki, ĉeval-Wiese herbejo wieviel kiom wild sovaĝa Wille volo Willkommen bonveno Willkür arbitro wimmern ĝemi Wimper okulharo Wind vento Winkel angulo winseln krieti, plorpepi Winter vintro winzig eta wir ni wirken efiki, agi wirklich efektive, vera, fakte Wirklichkeit realeco Wirkung efekto Wirt mastro Wirtschaft ekonomio, mastrumado (Haus) wischen viŝi wissen scii Wissenschaft scienco Witwe vidvino Witz ŝercaĵo. spritaĵo wo kie Woche semajno wohl eble Wohl bonfarto

Wohlgeschmack bongusto wohlhabend bonhava wohlriechend bonodora Wohlstand bonstato wohnen loĝi Wolf lupo Wolke nubo Wolle lano Wollust volupto Wort vorto wörtlich laŭvorta Wunde vundo Wunder miraklo wunderbar admirinda wundern sich miri wünschen deziri würdig inda würgen sufoki Wurm vermo Wurst kolbaso Wurzel radiko Wüste dezerto

Wut furiozo, kolerego

Y

Yacht jaĥto

Z

Zahl nombro
zahlen pagi
zahlreich multa
Zahn dento
Zange prenilo,
pinĉtenilo
Zank kverelo, disputo
zappeln barakti
zart delikata
zärtlich karesa
Zauber sorĉo
Zaun barilo
Zehe piedfingro
zehn dek

zeichnen desegni Zeichen signo Zeit tempo zeitig frue, ĝustatempe Zeitschrift gazeto, revuo Zeitung (Tages) ĵurnalo Zelle ĉelo Zelt tendo Zensur cenzuro zentral centra zerbrechen disrompi zerdrücken dispremi Zeremonie ceremonio zerlegen dispartigi zermalmen frakasi zernagen dismordi zerreißen disŝiri zerren ŝiri zerschlagen disbati zerschmettern

frakasi zerstören detrui zerstreuen distri/igi Zettel papereto Ziegel tegolo, briko Ziege kapro/-ino Ziel celo ziemlich sufice zieren ornami zierlich gracia Zigarette cigaredo Zimmer ĉambro zimmern ĉarpenti zirka ĉirkaŭe Zirkel rondo, klubo Zirkus cirko zirpen ĉirpi zischen sibli Zitat cito zitieren citi Zitrone citrono zittern tremi

zögern heziti, Zone zono Zorn kolero zu al züchten (Tiere) bredi Zuchthaus pundomo Zucker sukero zudringlich trudema Zufall hazardo zufrieden kontenta Zug trajno, vagonaro, trajto zügeln bridi zugleich samtempe zuhören aŭskulti Zukunft estonto, futuro zuletzt laste, lastfoje Zunge lango zürnen koleri zurück returne zurückziehen retiri, repreni zusammen kune Zusammenstoß kunpuŝiĝo zuschauen rigardi Zustand stato (Gesundheits-) farto zuständig kompetenta Zuversicht fido, optimismo zuviel tro multe zuvor antaŭe Zwang devigo zwei du Zweifel dubo Zweig branco Zweck celo Zwiebel bulbo, cepo Zwerg pigmeo Zwilling dunaskito zwingen devigi zwischen inter Zyklus ciklo Zylinder cilindro

Internaciaj ferioj en Miedzygorze - Pollando

De 16-a ĝis 29-a de septembro 1969 en pitoreska montara ripozloko Miedzygorze okazos la V-a Internacia Esperantista Ferio "La pola aŭtuno". La Ferion organizas la Feria Fako de Polaj Sindikatoj kaj la Vroclava Filio de Pola Esperanto Asocio. La progamo de la Ferio antaŭvidas interalie: konsultajn horojn pri lingvaj problemoj, kursojn, prelegojn, internacian vesperon, polan vesperon, atrakciajn ekskursojn, distrajn prezentadojn kaj multajn aliajn.

La Ferion oni povas partopreni nur por du semajnoj. Partoprenkotizo estas 750 zloty (160 DM). Ĝi ampleksas 3-fojan manĝadon potage, tranoktadon en 3-, 4- aŭ 5-personaj ĉambroj kaj aliajn programerojn. Por geedzparoj estas rezervitaj 20 dupersonaj ĉambroj.

La partoprenkotizo estas sendenda per poŝt- aŭ bankomandato al la poŝtĉekkonto de Pola Esperanto-Asocio Okcidenta Regiono, PKO Wroclaw n-ro 8-9-250.

Detalajn informojn pri la Ferio, aliĝiloj kaj invitiloj estas riceveblaj ĉe Pola-Esperanto-Asocio, Vroclava Regiono, Wroclaw-17, Poŝtkesto 16, str. Dubois 3, Pollando.

Konversacioj por la kursoj

La celo de ĉiu bona Esperantokurso ne nur estas instrui, legi kaj traduki la lingvon sed antaŭ ĉio paroli ĝin.

Andrzej Pettyn, la komisiito por la instruado de Esperanto ĉe Pola Esperanto Asocio kaj redaktoro ĉe Radio Varsovio donas tre bonan kolekton de praktikaj dialogoj en tri broŝuroj "Esperanto-konversacioj" (eld. 1966 en Varsovio, po 118 pĝ.), kiuj ebligas aŭtomatigi la ĉiutagan lingvon.

Per unu dialogo oni enkondukas novan gramatikan elementon aŭ strukturon ekzemple "— ej —" kaj "kun mia...". Do oni uzas eble jenan dialogon:

- A. Mi intencas iri al kafejo.
- B. Kun kiu?
- A. Kun mia amiko

Post la ekspliko de la dialogstrukturo oni povas substitui la elementojn. Ekzemple por kafejo: kinejo, operejo, dancejo kpt.; por amiko: amikino, koleg(in)o, edz(in)o kpt.

Tielmaniere la kursanoj encerbigas al si per kelkfoja uzo gramatikajn elementojn, afiksojn, frazstrukturojn. A. Pettyn kolektis pli ol 200 dialogojn el la praktika vivo ilin metodike sistemigante. La dialogoj estas antaŭmendeblaj ĉe Centra Laborrondo.

LA JUNA ESPERANTISTO

Inter faro kaj rakonto staras meze granda monto

Jam kelkaj numeroj de nia bulteno aperis kaj ni ankaŭ vin alvokis pri kunlaboro. Temas pri la formigo de nia paĝo. Ĝi estu spegulo de la juna esperantistaro en GDR! Tamen ankoraŭ mankas sufiĉe da taŭgaj kontribuoj.

Ni revenas al la slogano publicita unuan fojon en nro 20/21

"La junularo estas la mastro de la estonto"

kaj denove apelacias al via kunlaboremo.

Ni atendas de vi kontribuojn pri

- la partopreno de junaj esperantistoj en la preparo de la 20-a naskiĝtago de nia socialisma GDR,
- interesaĵoj el viaj korespondaĵoj kun eksterlando,
- proponoj pri la akcelo de la junulara aktiveco en niaj laborrondoj,
- ekzemploj pri bona junulara esperanto-laboro en GDR,
- kritiko de la ĝisnuna enhavo de "l. j. e.", sugestoj, proponoj.

Kiel oni atingu interesan junularan vivon en la esperantogrupoj de la Germana Kulturligo? Jen la demando diskutenda kaj pripensinda. Kompreneble ne ekzistas iu generacia problemo inter la junularo kaj pliaĝularo de GDR. Ilin kunligas la samaj celoj. Tamen — kaj tute kompreneble- la ŝatoj, gustoj, hobioj kaj interesoj diferencas. Tion ni nepre devas atenti. Kaj ĉiam tie, kie ekzistas junaj esperantistoj sed ne partoprenas la vivon de la grupo, ne nur la junuloj kulpas.

Ni proponas, ke la esperanto-junularo de subdistrikta grupo organizu minimume unufoje dum la monato interesan vesperon aŭ semajnfinon, dediĉitan al specifikaj junularaj problemoj en kunligo kun esperanto. Oni povus organizi vesperojn inter alie pri jenaj temoj:

"20 jaroj GDR kaj ni" "Miaj plej interesaj libroj"

"Mia unua vojaĝo eksterlanden" "Diskutverspero: Socialismo, junularo kaj esperanto"

"La germanaj klasbatalaj esperanto-organizoj, veterano rakontas"

Aŭ kial ne organizi ekskursojn, semajnfinajn renkontojn? Kial ne danci kaj amuzi (ne am-uzi!)? Kial ne traduki modkantojn? Kial ne sporti, ŝakludi kaj kanti en esperanto? Jen niaj sugestoj. Kaj viaj proponoj?

Por komencantoj:

Du rajdistoj kuŝas en la dezerto apud siaj kameloj kaj kontraktas pri tiu veto: Ili volas rajdi sur la kameloj al puto proksima. Tiu gajnos la veton, kies kamelo alvenos la lasta ĉe la puto. Do ili ekrajdas, sed tute malrapide. Fine ili ekhaltas, deiras de la kameloj kaj ne scias, kion fari. Migranta derviŝo alvenas. Al li ili plendas pri la embaraso. La derviŝo flustras al ĉiu ion en la orelon. Tiam ambaŭ eksaltas, sin ĵetas sur la kamelojn kaj plejrapide forrajdas al la celo.

Kiun konsilon la derviŝo donis al ili?

dezerto-Wüste; puto-Brunnen; migri-wandern; embaraso-Verlegenheit, Verwirrung; salti-springen; konsili-raten.

(La konsilo de l'derviŝo: "Prenu la kamelon de l'alia kaj ekrajdu!")

-INTERNACIA LINGVO KAJ FILATELO-

Esperanto-poŝtstampoj (IV)

	Arge	ntino	7	
	1961	Buenos Aires	Š	"11a nacia E-kongreso"
	1961	Rosario		"11a nacia E-kongreso"
	Britic			
	1930	London		"10a SAT-kongreso"
	1930	Oxford		"22a UK-kongreso"
	1936	Manchester		"16a SAT-kongreso"
	1938	London		"30a UK-kongreso"
	1949	Bournemouth		"34a UK-kongreso"
	1955	Bournemouth	1	"37a nacia E-kongreso
	1953	Sheffield		"26a SAT-kongreso"
	1961	Harrogate		"46a UK-kongreso"
	1963	St. on Trent	4.7	"15a IFEF-kongreso"
	1968	Newcastle		"50 j. E-societo"
	Bulg	ario		
	1947	Plovdiv	(ni.)	"30a nacia E-kongreso"
	1947	Sofio	(ni.)	"30a nacia E-kongreso"
	1958	Varna	(ni.)	"33a nacia E-kongreso"
	1959		(ni.)	"100 jaroj Z"
	1960	Tirnovo	(ni.)	"34a nacia E-kongreso"
	1962	Sofio	(ni.)	"35a nacia E-kongreso"
	1962	Burgas	(ve.)	"35a nacia E-kongreso"
	1963	Vraca	(ni.)	"19a TEJO-kongreso"
	1963	Sofio	(ni./r.)	"48a UK-kongreso"
	1968	Varna	(ni.)	"20a IFEF-kongreso"
	Danlando			
	1939	København		"19a SAT-kongreso"
	1947	Aarhus		"20a SAT-kongreso"
	1956	København		"41a UK-kongreso"
	1958	Aarhus		"10a IFEF-kongreso"
	1960	Aarhus		"33a SAT-kongreso"
	1962	København		"47a UK-kongreso"
1	1966	København		"Nacia E-kongreso"

Finnlando

1922	Helsingfors	"14a UK-kongreso"
1958	Helsingfors	"31a SAT-kongreso"
1960	Helsinki	"12a IFEF-kongreso"

(Nur indikitaj koloroj estas oficialaj; ni = nigra, ve = verda, $ru = ru\hat{g}a$)

Foirrenkontiĝo en Leipzig

La Internacia Foir-Renkontiĝo de Esperantoamikoj okazis sabaton, la 8an de marto 1969 en "Gottfried Wilhelm Leibnitz" klubo de Germana Kulturligo. 120 geesperantistoj sekvis la inviton. Eksterlandaj foirvizitantoj venis el Svedio, Polio, Bulgario, Hungario kaj Okcidentgermanio.

Salutis la partoprenantojn, la prezidanto de la distrikta laborrondo Esperanto, Walter Dietze, kaj Friedel Greif citis, ke samtage oni festas la Internacian Virintagon.

La unua parto de la "Foirvespero" konsistis el lerte elektita kulturprogramo sub gvidado de Erich Linke, portanto de la Ernst-Moritz-Arndt-Medallo. Kunagantoj estis: Harmoniko Orkestro VE - BMK -Sudo Leipzig. Solokantado - Karl-Heinz Flemming, Horokantado de partoprenantoj komencanta kurso. Akompano por pianoforto – Kurt Lenz. Recitado - Erika Kopietz kaj Erich Löwe. Tra la programo gvidis humorplene – Regina Boas.

Ĉe komuna kantado de "Katjuŝa" kaj "Solidareco" baldaŭ regis internacia atmosfero.

En la dua parto la eksterlandaj gastoj salutis. Aplaŭdon trovis la renkontiĝo, kiam hungara amiko d-ro Bácskai, gvidanto de Hungara Esp-o Asocio, transdonis filmon pri Budapeŝt. Regis vigla pensinterŝanĝo, konversaciado kaj multa ridado. Amiko el Bielefeld diris:

"Ĉe ni ne eblus prezenti tian Kulturprogramon. Via aranĝo estis modelo por ni. Vi ne faris grandan paroladon. Sed ĉiu programero estis kulturpolitika. Vi demonstris la novan socialisman kulturon". Similon esprimis ankaŭ la aliaj eksterlandanoj. Ili dankis al la iniciatintoj pro la ĝoje travivintaj horoj. Tio estu instigo por ni, ĉiam prezenti nur la plej bonan.

E. Löwe

Solidara vespero por Vjetnamio

La 25-an de februaro la Centra Komitato de Bulgara Esperanto-Asocio kaj la bulgara MEM-Sekcio en Sofio organizis tuturban kunvenon defende al la batalanta por sia libereco vjetnama popolo kontraŭ la usonaj agreso kaj interveno en Vjetnamio. La kunveno estis vizitita de pli ol 150 esperantistoj el Sofio. Estis invititaj vjetnamaj reprezentantoj, el la vjetnama ambasadorejo k-do Hguen Tien Cien kaj el la Konstanta Misio de Suda Vjetnamio, k-do Nguen Thuan. Ili ambaŭ parolis pri la batalo de la vjetnama popolo kontraŭ la usona agreso. Iliaj paroladoj estis tradukitaj el la vjetnama en esperanton. Fine la kunveno voĉdonis saluttelegramon al la Pacdefenda Esperantista Asocio en Hanoi. Estis plenumita speciala literatura programo de la artistoj el Bulgara E-teatro. La kunveno estis anoncita ĉe la televido kaj ĉe la Radio.

Lernolibro por poetoj

K. Kalocsaj, G. Waringhien kaj R. Bernard estas la aŭtoroj de tre interesa libro por ĉiu lingve interesita esperantisto. En "Parnasa Gvidlibro", eld. de Pola Esperanto Asocio 1968, 157 pĝ., la aŭtoroj skizas la metrikon de Esperanto, la arton krei versojn kaj donas rimvortaron. Glosaro de malofte troveblaj neologismoj plivalorigas la libron. Antaŭmendojn ĉe Centra Laborrondo.

EL LA DISTRIKTOJ

Berlin:

La subdistrikta laborgrupo Prenzlauer Berg aranĝis interesan prelepri Vjetnamio. Ligoamiko gon Gennert parolis pri la geografio, historio, ekonomio kaj la aktuala batalo de la vjetnama popolo prezentante lumbildojn. La vespero tiel impresis la partoprenantojn, ke ili kolektis monon por la heroa vjetnama popolo. La grupo alvokas ĉiujn Esperanto-grupojn en la Germana Kulturligo aranĝi vjetnamvesperojn kun prelegoj kaj ekspozicioj. Estu same kolektotaj materialoj (desegnaĵoj, fotoj, bildoj) pri la solidareco de GDR por la vjetnama popolo. Tiuj materialoj estas sendendaj al la Centra Laborrondo.

Warmbad

Kurt Heeg, kursgvidanto en Werdau, distrikto Karl-Marx-Stadt, aranĝis dum sia restado en sanatorio de Warmbad 2 paroladojn (21. 1. kaj 3. 2. 1969) antaŭ 40 gastoj pri la rolo de Esperanto en la moderna mondo. La vesperoj finis en mallonga praktika kurso. La unua vespero tiel plaĉis, ke ĝi devis esti ripetita.

Werdau

Die Esperantogruppe "Völkerfreundschaft" im DKB erhielt kürzlich auf ihren Solidaritätsbrief zur vierjährigen Wiederkehr des Tages der heimtückischen Ermordung des Patrioten Van Troi Antwort aus Hanoi. Mit Büchern und Zeitschriften dankten die vietnamesischen Freunde vor allem der Schülergruppe der Pestalozzi-Oberschule Werdau für ihre brüderliche Verbundenheit und tiefe Solidarität. 2186 Protestunterschriften gegen den schmutzi-

gen Krieg haben die Schüler 1968 zum Tage des Volksentscheides gesammelt.

Korektoj

Ni petas pardonon pro jenaj preseraroj: Pĝ. 25 La gazetoj "Pola Esperantisto", "Hungara Vivo" kaj "Nuntempa Bulgario" ne estas mendeblaj en Karl-Marx-Buchhandlung sed en "das sowjetische buch" 108 Berlin, Unter den Linden 17. Pĝ. 28 devas teksti:

> 1954 Aŭstrio 1 ŝilingo 1962 Bulgario 13 stotinkoj 1962 Hungario 1 forinto

Fĝ. 29 La 2-a kaj 3-a alineoj de la artikolo "Greiz—Reichenbach . . . " devas teksti: Greiz kolektiĝis 26 esperantistoj el la grupoj Greiz kaj Reichenbach . . .

La 13-an de marto 1969 mortis nia lerta kaj laborema Esperanto-amiko

PAUL LINDNER

Li gvidis dum 4 jaroj la esperanto-kurson en "Der Morgen". Ni lin memoros en honoro.

CLR DLR Berlin

Herausgeber: Deutscher Kulturbund (Zentraler Arbeitskreis Esperanto der DDR). Redaktion: 108 Berlin, Charlottenstraße 60. Fernruf: 225991.

Verantwortl. Redakteur: Eugen Menger. Redaktionskommsission: Otto Bäßler, Detlev Blanke, Hans Eichhorn, Rudi Graetz, Rudolf Hahlbohm, Rainer Knapp, Erwin Schleusener, Willi Vildebrand. — Veröffentlicht unter der Lizenznummer 648 des Presseamtes beim Vorsitzenden des Ministerrates der DRR. Erscheinungsweise: 6mal im Jahr. Preis pro Einzelheft 30 Pf. – Druck: Druckwerkstätte Glauchau Julius Pickenhahn KG III-12-8 183

KORESPONDDEZIROJ

Bulgario

Lernanto, 16 jara, Nedjalko Kostov Tickov, Ruse, str. "Čavadar Vojvoda" No 13, deziras korespondi kun ĉiuj landoj pri ĉiuj temoj, kolektas bildkartojn kaj gramofondiskojn.

Lernanto, 18 jara, deziras korespondi kun ĉiuj landoj, pri ĉiuj temoj, kolektas kaj interŝanĝas diversajn bildkartojn kaj gramofondiskojn. Nikolaj Dimitrov Kolev, Ruse, "Car Osvoboditel" No 26.

CDR

Wer hilft uns durch kurzfristiges Leihen von Esperanto-Schallplatten und Tonbändern zur Anfertigung einer Unterrichtskopie? Deutscher Kulturbund, Kreisarbeitsgruppe Esperanto, 50 Erfurt, Walkmühlstraße 13.

Hungario

La membroj de la Esperanto-Instituto "Fo-Ki-Ma" serĉas multajn korespondantojn pri jenaj fakoj: biologio, naturscienco (zoo, papilio, skaraboj, insektoj, floroj), modelkonstruoj de ŝipoj, fervojo, aviado kaj aliaj fakoj. Esperanto-magazino de Fo-Ki-Ma volonte publikigos korespondpetojn al ĉiuj, kiuj sendos precizan peton kun foto 3 × 4 cm. La adreso: Universala Esperanto Hobio-kaj Koresponda Klubo, Budapest XI, Puskas Ter 13.

Irako

Husen Al-Amili, Bagdad, Defterdar, serĉas ŝatokupan kunlaboron de lerta germana amiko por eldono de germanlingva bulteno pri reciproke interesaj aferoj de politiko kaj literaturo.

Pollando

Esperantlingvajn tekstojn de modernaj kanzonoj dez. interŝanĝi Distra Kultura Komisiono ĉe la Okcidenta Regiono de PEA, Wrocław-17, str. Dubois 3.

Koresp. dez. Eduart Folcik, Wrocław, Biskupia 3/8.

Dez. koresp., interŝ. pm, bk, interesiĝas pri lingvoj St.Przybylak, **Piotrkow Tryb.**, woj Lodskie, ul. Wyzwolenia 35/37-bl. 33.

Dez. koresp., interesiĝas pri filmarto, sporto, ilustr. ĵurnaloj, Zbigniew Tafil, Jedrejow, ul. 14 styknia 101/18. Lernantino, 17-jara, interesiĝas pri fremdaj lingvoj, junulaj problemoj, kol. pm, bk. Halina Karwatka, Wolsztyn Wiko, ul. Roberta Kocha 39/5.

Dez. koresp. tutmonde Rainer Jarzombek, Wrocław, ul. Dubois 3.

Lernanto, 18-jara, interesiĝas pri muziko, filmarto, fremdaj lingvoj, sporto, junulaj problemoj. Kol. bk, diskojn, fotojn. Kazimierz Przybyla, Kerno, ul. Sienkiewicza 9, woj. poznanskie.

Studentino, 20-jara, interesiĝas pri geografio, historio, turismo, kol. pm, bk, fotoalbumojn. Grazyna Kuster, Bydgoszcz, Sienkwiecza 10/6.

Studentino, 18-jara, interesiĝas pri muziko, literaturo, geografio, fotoarto, fremdaj lingvoj, junularaj problemoj, turismo, sporto. Barbara Kranz, Inowroclaw, ul. Marchlewskiego 18/4.

Sovetunio

Studentoj de la Kieva Politeknika Instituto, Esperanto-Klubo, deziras korespondi kun studentoj el GDR. Skribu al Kieva Politeknika Instituto / Esperantoklubo, Kiev-56.

Instruisto en lernejo por laboristoj volas korespondi kaj interŝanĝi gazetojn, poŝt-kartojn kaj aliajn materalojn pri GDR por aranĝi ekspozicion pri GDR. N. O. Šĉegolev, Debalecs (Donbas), str. Ajulina No 11, loĝ. 27.

Rentulo, kamparano, deziras korespondi kun maljunaj esperantistoj el GDR. P. Kazlanskos, **Grazuliai**, Litovio, Simno poŝto.

Eugene Traĉenko, pr. Metallurgov, 10—23. Doneck-45, Donbass, deziras korespondi kun la tuta mondo pri lingvoj, poŝtmarkoj, bildkartoj, libroj en esperanto, franca, germana kaj angla lingvoj.

Medicina laboristino, 50 jara, deziras korespondi kaj interŝanĝi ĵurnalojn esperantlingvajn kaj bildkartojn. Sally Lomp, Vijandi, str. Linnase 2—5, Estonio.

Kudristino, deziras korespondi, kolektas poŝtmarkojn, interesiĝas pri lingvoj. Hilda Kass, **Viljandi**, Kauba 5-5-, Estonio.

Esperanto-rondeto ĉe ŝpinfabriko kun famaj revoluciaj tradicioj serĉas korespondon kun fabrikaj kolektivoj el GDR. Skribu al Fabrika "Oktjabrskaja, Batalonnij per. 1" Leningrad K-44, Direktoro U. G. Ivanov.